

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Petra Paludu na neverejnom zasadnutí dňa 13. januára 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného **J. U.** pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona k § 144 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. e) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák. o sťažnosti obvineného **J. U.** proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 19. decembra 2014, sp. zn. Tp 106/2014, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného **J. U.**
sa z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len ŠTS), uznesením zo dňa 19. decembra 2014, sp. zn. Tp 106/2014, vzal podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. do väzby obvineného **J. U.**, s tým, že lehota trvania jeho väzby začala plynúť dňa 15. decembra 2014 o 23.10 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby v Nitre.

Proti tomuto uzneseniu podal do zápisnice o výsluchu obvineného dňa 19. decembra 2014 sťažnosť obvinený **J. U.**.

Sťažnosť odôvodnil tým, že skutok je nadkvalifikovaný, pretože ho mal spáchať so zbraňou, resp. zbraňami, ktoré neboli spôsobilé dosiahnuť následok usmrtiť iného, čo prinajmenšom vo vzťahu k preukázaniu jeho úmyslu spáchať trestný čin je dôležitá skutočnosť. Ďalším dôvodom je štádium prípravy naplnené jeho slovným vyjadrením na adresu poškodeného.

Vzhľadom na štádium trestného konania, súd rozhodujúci o väzbe nemá možnosť túto právnu kvalifikáciu ovplyvniť, môže len poukázať na vady konania, ktoré predchádzalo rozhodovaniu o väzbe a z toho dôvodu nevyhovieť návrhu prokurátora – neviať ho od väzby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) rozhodujúc o podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom a vychádzajúc z doposiaľ vykonaného dokazovania dospel k týmto záverom :

Obvinený J. U. je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Tr. zák. § 144 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. e) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

J. U. dňa 15. decembra 2014 si s vopred uváženou pohnútkou usmrtiť poškodeného R. B., narodeného X., bytom Š.Š., Š., P. č. X., v presne nezistenom čase, vo večerných hodinách, v meste Š.Š., zobral z rodinného domu na ul. A. X., krátku revolverovú flóbertkovú zbraň zn. Atak Arms Ltd.. model STREAMER R1, kaliber 6mm ME Flobert, v.č. 0714-000873 s vloženými 2 ks mosadzných nábojníc, ktoré tvorili súčasť nábojov s okrajovými zápalmi kalibru 6mm ME Flobert, výrobcu Seiller&Belloc a 3 ks nábojov s okrajovým zápalom kalibru 6mm ME Flobert. výrobcu zn. Seiller&Belloc, s mosadznými nábojnicami, ktoré sú laborované sférickými olovenými strelami a samonabíjaciu pištoľ zn. Walther model PP (plynovka). kalibru 9 mm P.A.Blanc, v.č. G114783909 so zásobníkom a následne odišiel k pohostinstvu U Dragúňa, ktoré sa nachádza na ul. Š. v obci Š.Š., a tu sa postavil pred odostreté okno pohostinstva, kde sa v tom čase okrem iných, nachádzal aj poškodený R. B., ktorému ukázal jednu zo strelných zbraní, ktoré mal so sebou a ľavou rukou si prešiel krížom pod krk, načo poškodený z obavy o svoj život a zdravie telefonicky privolať hliadku PZ, ktorá následne páchatel'a našla na ulici pred obytným domom poškodeného R. B. a na ich výzvu, čo tam robí, páchatel' hliadke uviedol, že čaká na R. B., ktorého chce zabiť zato, čo mu urobil pred dvomi rokmi a že sa mu chce zato pomstiť, načo bol príslušníkmi PZ predvedený a strelné zbrane, ktoré mal pri sebe, na výzvu príslušníkov PZ dobrovoľne vydal, pričom uvedené zbrane a strelivo sú v zmysle ustanovenia zákona č. 190/2003 Z.Z v platnom znení, považované za strelivo a zbrane kategórie D, ktoré môže nadobudnúť do vlastníctva právnická alebo fyzická osoba staršia ako 18 rokov, ktorá je v plnom rozsahu spôsobilá na právne úkony, pričom obvinený J. U. bol dňa 1. júna 2000 rozsudkom v mene Slovenskej republiky Krajským súdom v Trenčíne,

sp. zn. 1T8/00, uznaný za vinného za pokus trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný zákon“) k § 219 ods. 1 Trestného zákona.

Uvedeného trestného činu sa mal dopustiť v podstate na tom skutkovom základe, že

dňa 21. augusta 1999 v opitom stave v nočnom bare Apollo v N. po predchádzajúcom konflikte dvakrát vystrelil na sediaceho M. L. zozadu a keď postrelený M. L. spadol na zem a prosil J. U., aby ho nechal na pokoji, J. U. prišiel s hrozbou zabitia a sklonil sa nad M. L. a strelil mu do brucha, čím poškodenému spôsobil dlhodobú práceneschopnosť. Po tomto čine T. B. prenasledoval J. U. a po otázke na J. U., prečo to urobil, J. U. namieril zbraň na T. B. a povedal, či chce, aby aj jeho zabil.

K základnému vyšetrovaciemu spisu, týkajúcemu sa prerokúvanej trestnej veci je pripojený ďalší priestupkový spis z roku 2012, z obsahu ktorého vyplynulo, že obvinený J. U. mal byť koncom novembra 2012 napadnutý R. B. a jeho kamarátmi S. a K. tak, že po úderoch päšťou a následnom páde na zem ho mali spoločne dokopať. Dňa 29. decembra 2012 v pohostinstve Jednička v meste Š.Š. asi okolo polnoci mal prísť pod vplyvom alkoholu k tam prítomnému R. B., ktorého vyvolal von z pohostinstva, pričom vo vestibule malo dôjsť k udretiu päšťou J. U. do tváre R. B., ktorý tvrdil, že tak spravil z dôvodu, že J. U. na neho útočil nožom, ktorí aj videli viacerí svedkovia vedľa J. U. ležiaceho na zemi, avšak jeho použitie voči R. B. nepotvrdil nikto okrem B..

Podľa § 72 ods. 1, písm. c) Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

V súčasnosti je trestná vec obvineného J. U. v počiatočných fázach dokazovania v prípravnom konaní, čomu má zodpovedať primeraný stupeň dôvodnosti trestného stíhania obvineného.

Rozhodnutie o väzbe ako rozhodovanie o závažnom zásahu do osobnej slobody obvineného nie je rozhodovaním o vine či nevine. Väzba je len zabezpečovací inštitút, nemá mať sankčnú povahu, nemá ani výchovné poslanie, a preto, ak je možné účel väzby dosiahnuť iným zákonným inštitútom procesného práva, je potrebné ho aplikovať. Inak povedané, väzobné stíhanie vo veci je v podstate výnimkou a možno k nemu pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Musí sa však opierať o podklad, ktorým je v tomto štádiu konania primeranosť (väzobného) trestného stíhania obvineného J. U. doposiaľ vykonaným dôkazom. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na konštatácie ŠTS v jeho uznesení, že doposiaľ zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že sa skutok, pre ktorý je obvinený J. U. trestne stíhaný, stal, vykazuje znaky trestného činu a existuje dôvodné podozrenie, že ho spáchal obvinený J. U. a teda, že je v rovine rozumnej istoty dôvodne podozrivý a trestne stíhaný v súvislosti so spáchaním závažnej trestnej činnosti.

V prerokúvanej veci sú pre jej priebežné hodnotenie z hľadiska dôkaznej situácie a z pohľadu dôvodnosti trestného stíhania obvineného pre konkrétny obzvlášť závažný zločin, nepochybne dôležité výpovede svedkov príslušníkov polície, ktorí vykonali služobný zákrok proti obvinenému zhodne potvrdili, že po tom, ako boli vyslaní na preverenie oznámenia, že sa R. B. bojí o svoj život, lebo J. U. vytiahol zbraň smerom na R. B. a presunuli sa k domu, kde má bývať B., objavili tam J. U.. Po spútaní a po otázke, čo tam robí im J. U. povedal, že čaká na B., aby ho zabil z pomsty, čo zopakoval niekoľkokrát.

Aj ďalšie výpovede svedkov – poškodeného R. B. a svedkov L. T. a A. H. vyplynulo, že obvinený J. U. sa mal dňa 15. decembra 2014 dopustiť konania, ktorým naznačoval, že chce R. B. zabiť, pričom mal so sebou zbraň.

Ďalšou známou a neodmysliteľnou skutočnosťou, pri posudzovaní dôvodnosti väzobného, či neväzobného trestného stíhania je už uvedené predchádzajúce odsúdenie obvineného pre trestný čin vraždy v štádiu pokusu podľa §§ 8 ods. 1, 219 ods. 1 Tr. zák. rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 1T 8/00, zo dňa 1. júna 2000.

Tieto skutočnosti nehodnotiac ich formálne ako dôkazy pre účely rozhodnutia o vine, či nevine, ale len na účely rozhodnutia, či je potrebné pre účely trestného konania obmedziť osobnú slobodu obvineného J. U. pre už uvedený skutok, vytvárajú jednoznačné dôvodné

podozrenie, že obvinený sa mal dopustiť skutku, ktorý je popísaný v uznesení o vznesení obvinenia, pričom doterajší stav dokazovania, nevylučuje jeho právne posúdenie tak, ako je to uvedené v uznesení o vznesení obvinenia a tento skutok je právne posúdený so zreteľom na všetky doposiaľ známe okolnosti prípadu – najmä predchádzajúce a opakované vyhrážky poškodenému, útok s nožom a opakované priznanie aj pred zakročujúcimi príslušníkmi polície, že sa chcel poškodenému pomstiť.

Námietka obvineného J. U. predostretá prostredníctvom obhajcu pri jeho výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie, ale i v podanej sťažnosti o tom, že zbrane a náboje, ktoré mal obvinený so sebou neboli spôsobilé usmrtiť iného, budú podľa obsahu predloženého vyšetrovacieho spisu predmetom znaleckého dokazovania, pretože túto čisto odbornú otázku prislúcha zodpovedať expertom na strelné zbrane a balistiku.

Nie je preto namieste v tomto štádiu trestného konania, bez primeraných odborných záverov konštatovať správnosť, či nesprávnosť tvrdení o neschopnosti zaistených zbraní a streliva spôsobiť ich použitím usmrtenie iného.

Navyše - tu najvyšší súd poukazuje na správne konštatovanie sudcu pre prípravné konanie, ktoré si zároveň osvojuje, že totiž - v prejednávanej veci je v tomto štádiu trestného stíhania dostatok podkladov - konkrétnych dôkazov, na ktorých je v rovine rozumnej istoty založená tak dôvodnosť trestného stíhania obvineného, ako aj dôvodnosť jeho väzby v rozsahu návrhu podaného prokurátorom.

Obvinený J. U. má výrazné sklony riešiť niektoré konflikty tým najzávažnejším spôsobom, a to s použitím zbrane úmyselne pozbaviť života osobu, s ktorou mal vážny konflikt, a to bez ohľadu na použité prostriedky, či zbrane. V teraz prejednávanej veci nejde len o obyčajný, situačný konflikt medzi dvoma osobami, ale svojím spôsobom ide o opakovanie konfliktnej situácie podobnej tej, pre ktorú bol obvinený už právoplatne odsúdený. Je preto dostatočne preukázaná a podložená obava z toho, že obvinený J. U. by mohol v prípade ponechania na slobode prakticky kedykoľvek, a najmä po požití alkoholických nápojov vykonať trestný čin úkladnej vraždy poškodeného R. B..

Orgány činné v trestnom konaní, i sudy sú povinné chrániť životy a zdravie ľudí, najmä, ak je preukázané, že im hrozí dôvodné nebezpečenstvo zo strany konkrétneho subjektu. V danom prípade takým subjektom je práve obvinený J. U.,

ktorý sa opakovane so zbraňou vyhrážal usmrtením inej osobe, cielene za ňou chodil, striehol na ňu a v ďalšom konaní mu bolo zabránené až príslušníkmi polície, ktorí ho zadržali čakajúceho pred domom poškodeného R. B.. I pri, i po zadržaní opakoval svoj zámer pomstiť sa poškodenému za napadnutie z minulosti.

Tým sú naplnené zákonné podmienky na vzatie obvineného do väzby z dôvodov podľa § 71 ods.1 písm. c) Tr. por.

Z týchto dôvodov najvyšší súd, ako súd rozhodujúci o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí obvineného do väzby, nevzhladol dôvod na ponechanie obvineného J. U. na slobode počas vykonávania úkonov trestného konania ani nahradenie väzby iným prostriedkom – zárukou, sľubom alebo dohľadom, ktoré ani neboli ponúknuté, a preto o nich správne ani sudca pre prípravné konanie nerozhodoval a nezistil nesprávnosť, či nezákonnosť v doterajšom konaní a rozhodovaní o väzbe.

Najvyšší súd s poukazom na uvedené sťažnosť obvineného J. U. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 13. januára 2015

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Peter Paluda

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Libuša Jánošíková